

CHIẾN TRANH THƯƠNG MẠI MỸ - TRUNG VÀ CÁC VẤN ĐỀ ĐẶT RA CHO KINH TẾ VIỆT NAM

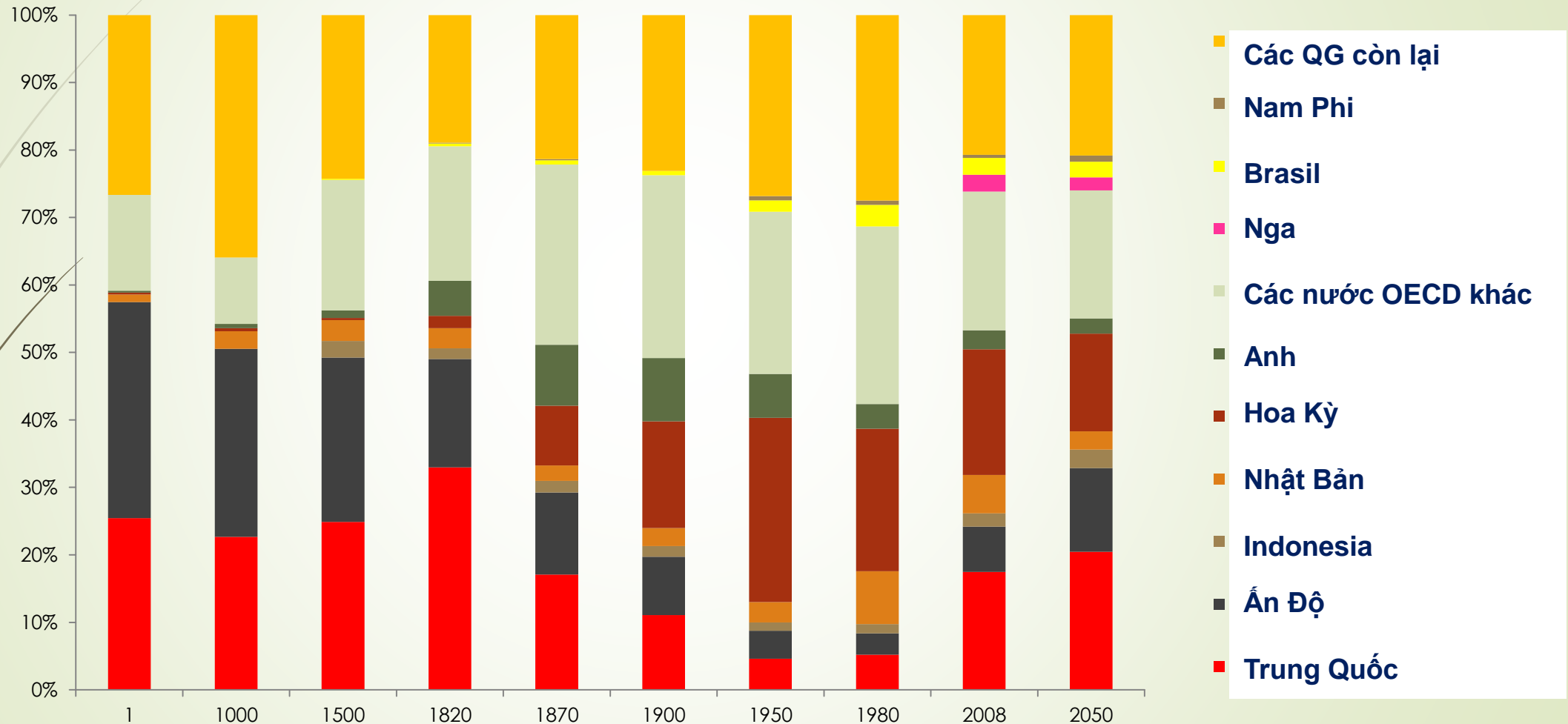
1

**TRẦN ĐÌNH THIÊN
VIỆN KINH TẾ VIỆT NAM**

CHIẾN TRANH THƯƠNG MẠI MỸ - TRUNG: THỰC CHẤT, XU HƯỚNG VÀ HỆ LỤY

Sự nổi lên của Trung Quốc (và châu Á)

(TỶ TRỌNG TRONG GDP THẾ GIỚI 1-2050 AD)

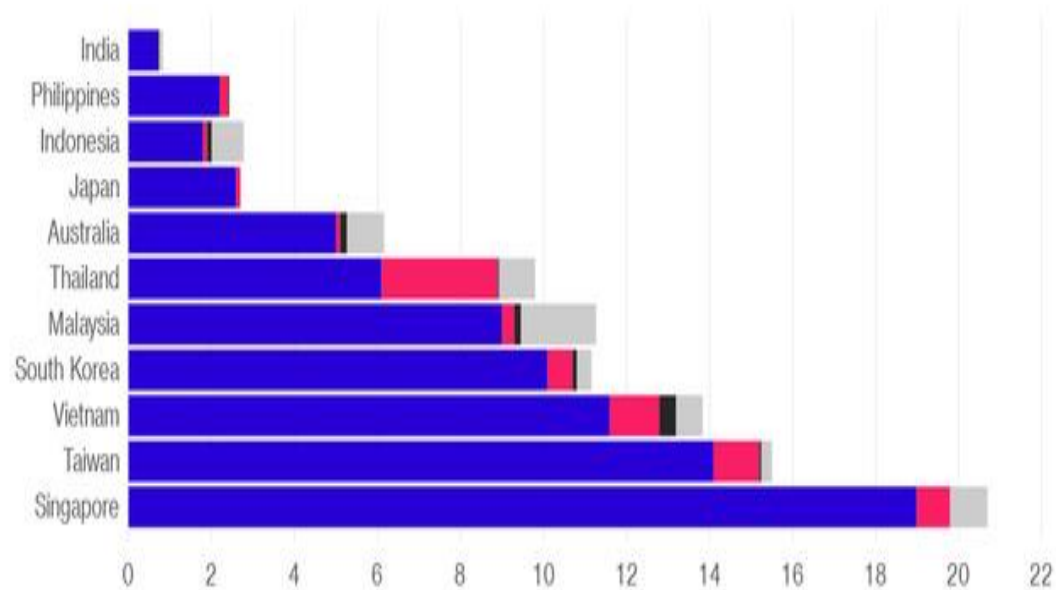
Nguồn: Maddison và OECD. Lưu ý: Ước tính của Maddison được tính bằng đô-la quốc tế; OECD năm 2005 đô-la sức mua tương ứng

VAI TRÒ KINH TẾ CỦA TRUNG QUỐC Ở CHÂU Á

The China Effect

A summary of Asia's exposure to China (% of GDP)

■ Exports ■ Tourism ■ FDI ■ Public Investment

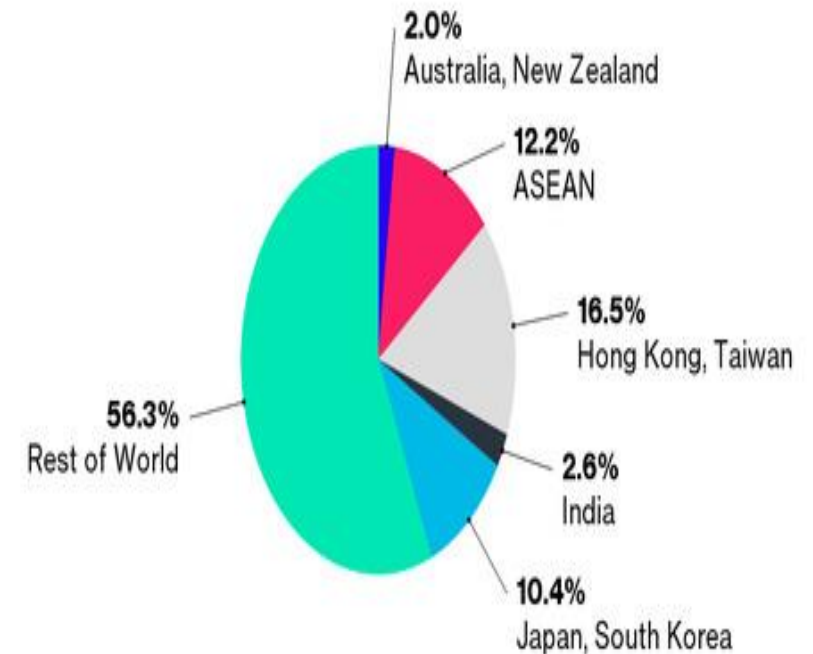

Natixis, Bloomberg

Bloomberg

First Stop Asia

More than one third of Chinese goods go to the region

Natixis, Bloomberg

Bloomberg

TRỞ DẬY PHI THƯỜNG, THAM VỌNG TO LỚN

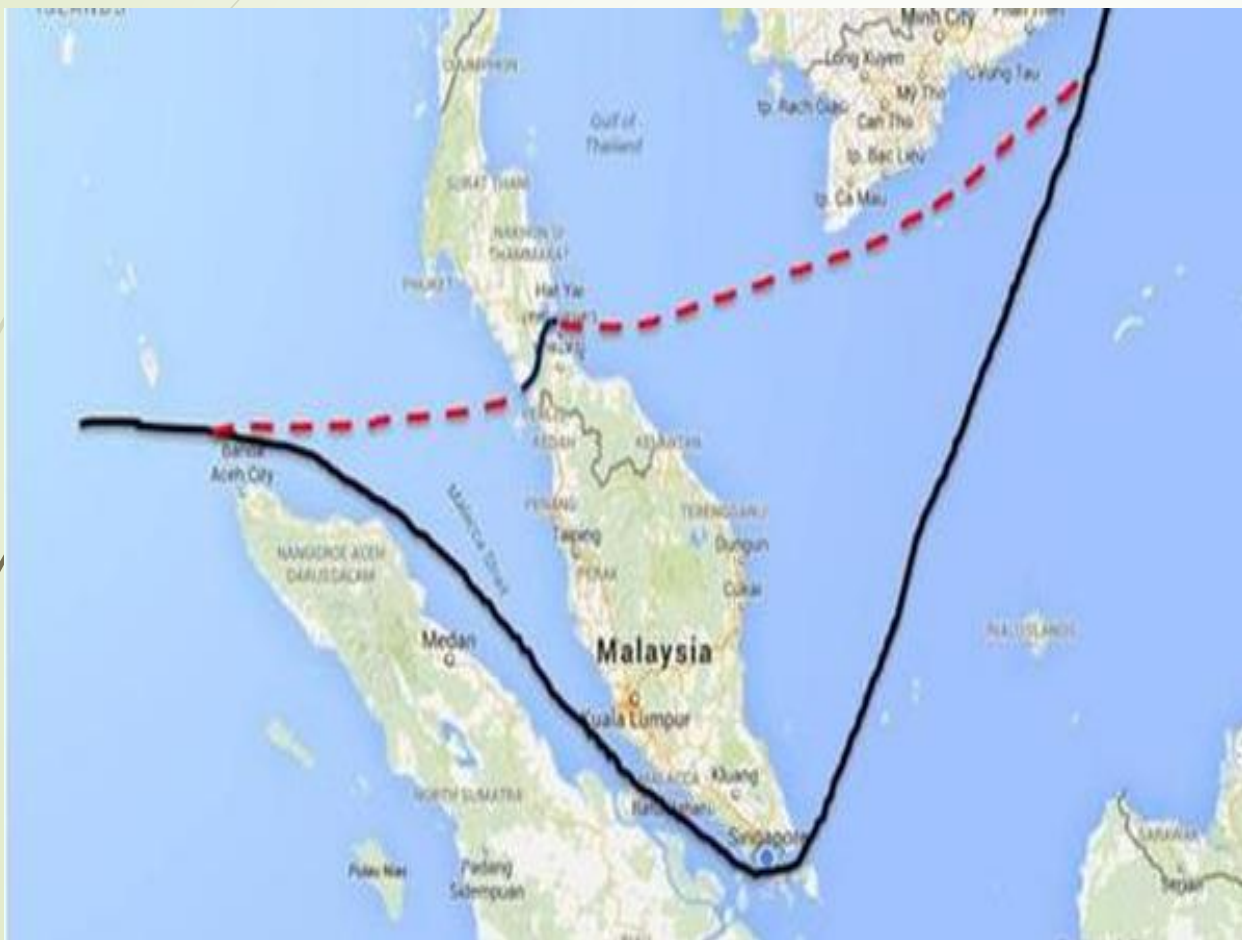
- ➔ Nguồn lực toàn cầu đổ về TQ: vốn, tài nguyên, công nghệ, các DN – TĐKT hàng đầu. Đại công xưởng của Thế giới. “Big Four”
- ➔ Cả thế giới thâm hụt thương mại với TQ.
- ➔ Dự trữ ngoại tệ khổng lồ (4.000 tỷ USD): “mua cả thế giới”
- ➔ Thế mặc cả mạnh “ngiên lệch thiên hạ”.
- ➔ Tiến bộ KH-CN nhanh chóng: Câu lạc bộ “KỶ LÂN TOÀN CẦU”: trong số 260 Start-up có giá trị thị trường > \$1 tỷ của thế giới (8/2018), có hơn 30% đến từ TQ.
- ➔ Xu thế tiến vượt. Sinh tham vọng lớn + ảo tưởng sức mạnh: Vượt Mỹ, Lãnh đạo thế giới; KH “Made in China 2025”

THỜI HIỆN ĐẠI: THAM VỌNG VÀ SÁCH LƯỢC

- **Đặng Tiểu Bình**
Giang Trạch Dân
Hồ Cẩm Đào
*"Giấu mình chờ thời,
quyết không đi đâu"*
- **Tập Cận Bình**
"Giấc mơ Trung Hoa"

GIẤC MỘNG TRUNG HOA: “ĐỘC CHIẾM BIỂN ĐÔNG”

Disputed claims in the South China Sea

Source: D. Rosenberg/Middlebury College/Harvard Asia Quarterly/Phil gov't

Bản đồ đường đứt khúc: 9 đoạn do TQ áp đặt trên biển Đông

TRỖI DẬY PHI THƯỜNG: THỰC CHẤT CƠ CẤU

- **Tham lam:** Dốc sức tăng trưởng = tiết kiệm cao, đầu tư lớn, XK nhiều, luôn khát vốn, đói tài nguyên.
- **Tham nhũng** hối lộ, phổ biến; xã hội phân hóa, thể chế hư hỏng, môi trường suy thoái
- **Tham vọng** bành trướng (OBOR, lưỡi bò) ➔ Đầu tư tràn lan, dàn mỏng binh lực.

➔ **Ảo tưởng sức mạnh** của kẻ lớn nhanh (rắn lột da) đầy **những điểm yếu cốt tử**: thị trường nội địa yếu, lệ thuộc thị trường thế giới, nợ nần lớn (gần 300% GDP), lãi suất “ăn” hết tăng trưởng, nhưng coi thường mọi luật lệ và đối thủ.

TRỖI DẬY PHI THƯỜNG VỚI NÚI NỢ ĐÈ NẶNG

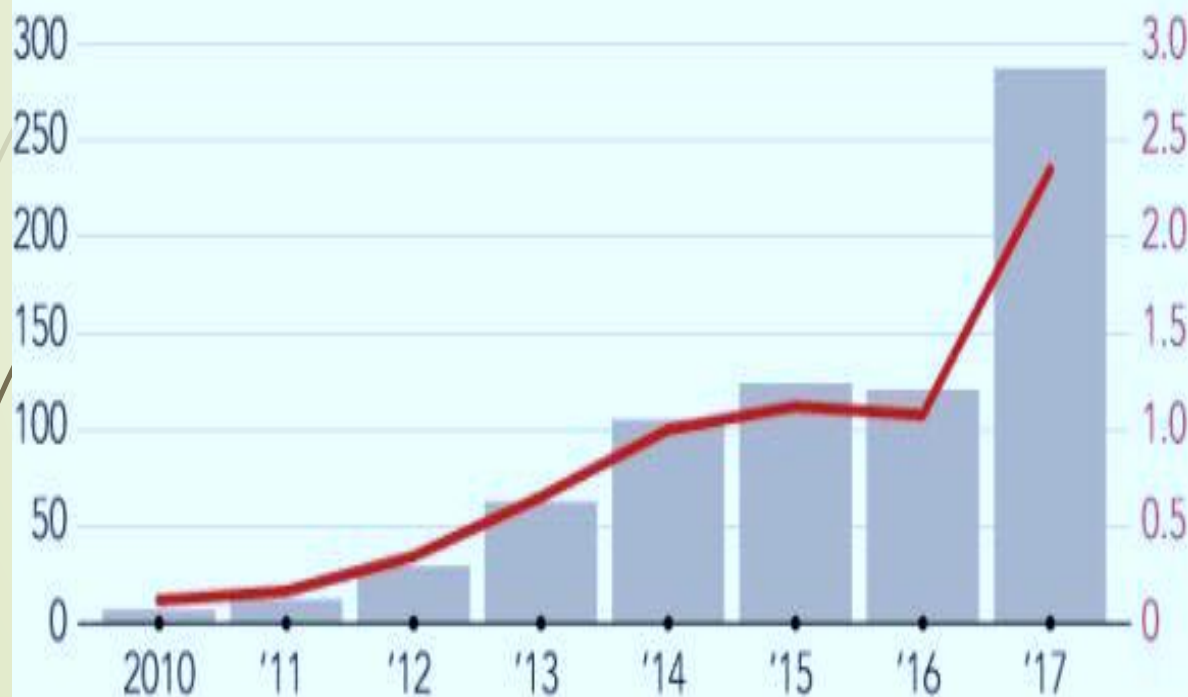
9

Các công ty TQ đổ dồn vào nợ US\$

DN nợ nhiều nhất nhưng
nợ hộ GD tăng nhanh.

Chinese companies are bingeing on dollar-denominated debt

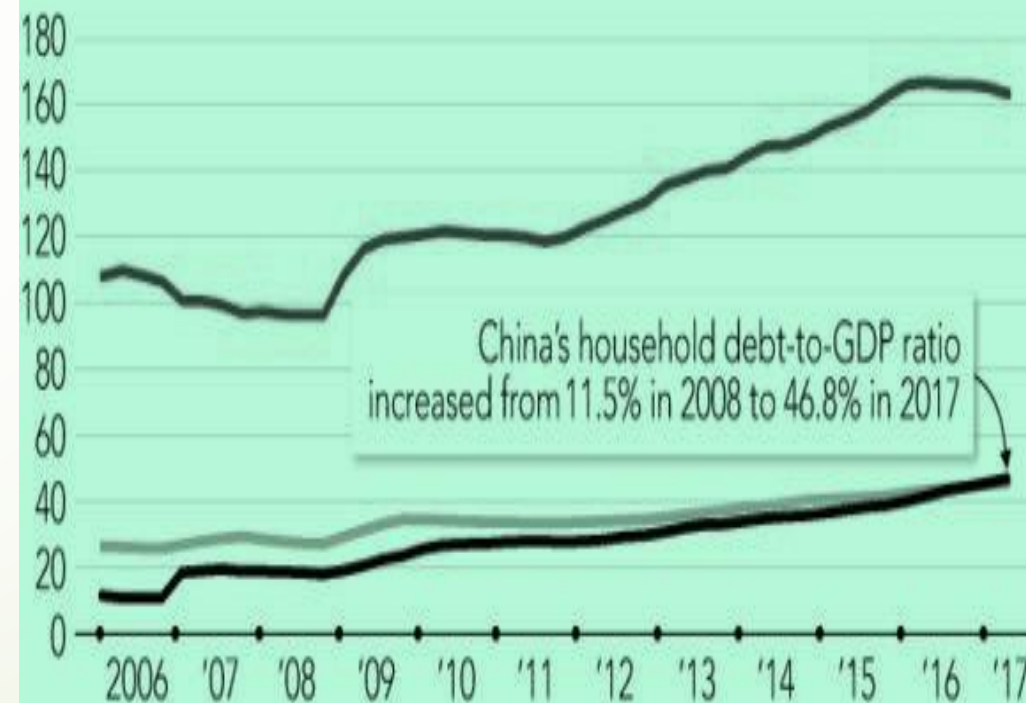
■ Total issuance of dollar-denominated corporate bonds (in billions of dollars)
— As percentage of GDP

Sources: Bloomberg, Wind, CICC Research

Companies have the most debt, but household debt has been growing faster recently (debt as percentage of GDP)

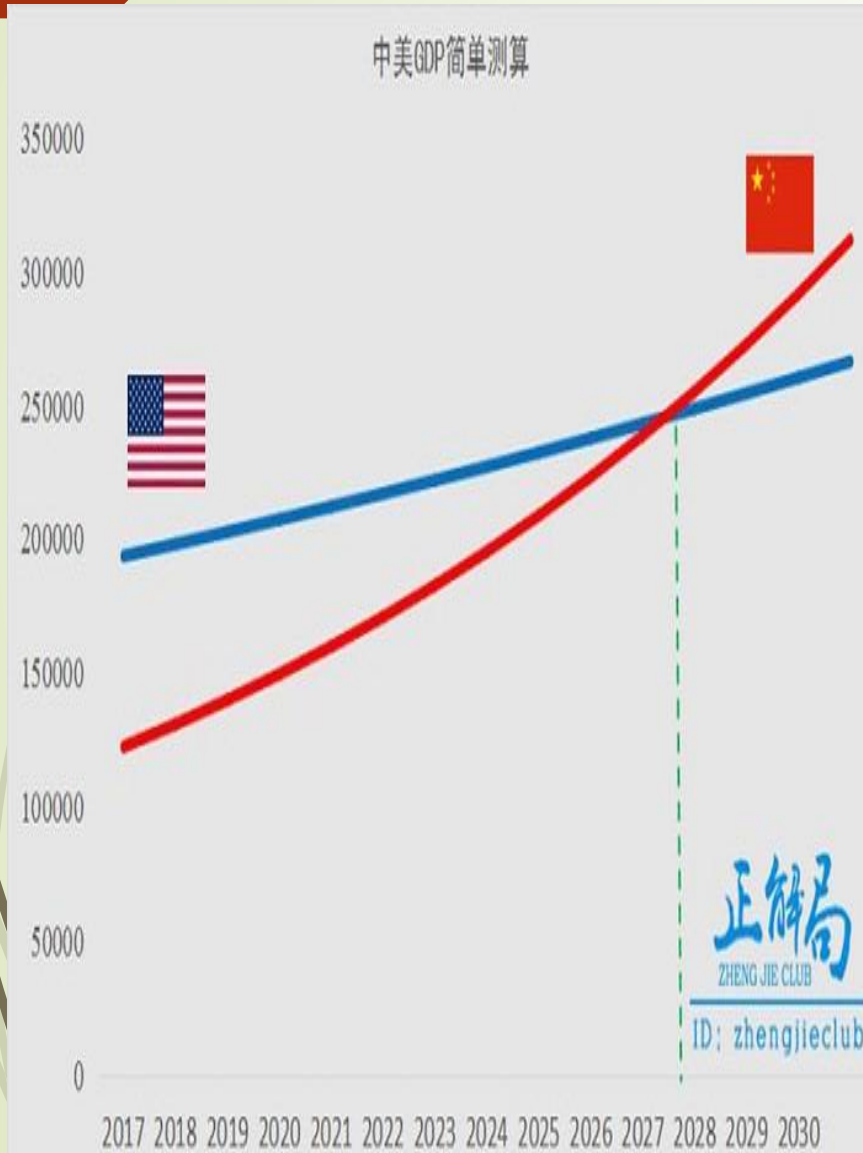
— Companies — Government — Households

Sources: Natixis, Bank for International Settlements

TQ NHẬN ĐIỆN TQ: VƯỢT MỸ?

10

- “Năm 2010, TQ trở thành nước chế tạo lớn nhất thế giới. Năm 2013 là nước XNK hàng hóa lớn nhất. Năm 2014 là nền kinh tế lớn nhất ...TQ đã tiến vào **trung tâm vũ đài thế giới**, phát huy tác dụng **lãnh đạo toàn cầu**”.
- “Thực lực KT, thực lực KHKT và **quốc lực tổng hợp** của TQ đã lần lượt vượt Mỹ vào các năm 2013, 2015 và 2012. Đến 2016, ba sức mạnh này của TQ so với Mỹ bằng 1,15 lần, 1,31 lần và 1,36 lần, đứng thứ nhất thế giới. Về sức mạnh QP, ảnh hưởng quốc tế và sức mạnh mềm VH, TQ cũng đang tăng tốc đuổi và vượt Mỹ”

Nguồn: Hồ An Cường, ĐH Thanh Hoa

TQ NHẬN DIỆN TQ: CÒN LÂU MỚI VƯỢT MỸ

11

“TQ cần 30 năm để trở thành cường quốc chế tạo. Ngành chế tạo toàn cầu hiện gồm 4 thế đội. Thế đội 1 là Mỹ - trung tâm sáng tạo đổi mới KHKT toàn cầu; thế đội 2 gồm EU và Nhật - cấp cao; thế đội 3 - cấp trung và thấp, chủ yếu các nước mới nổi, gồm có TQ; thế đội 4 là các nước XK tài nguyên... Về sức mạnh KHKT, trong Top 20 không có TQ. Trong 5 cấp bậc sức mạnh KHKT toàn cầu, TQ ở vào cấp 4”.

- Theo GDP bình quân đầu người thì 32 năm sau, TQ vẫn chưa đuổi kịp Mỹ;
- NSLĐ của TQ năm 2017 chưa bằng 10% của Mỹ.
- *“Ai cũng biết TQ còn cách Mỹ và các nước PT khác một khoảng cách rất lớn về KHKT. Những thành tựu KHKT khiến chúng ta vui mừng khôn xiết, như làm được máy bay cỡ lớn..., thì người ta đã có từ nửa thế kỷ trước. Một số dự án lớn ta đang gian khổ tiến hành, như đưa người lên Mặt Trăng thì nước Mỹ từ năm 1969 đã thành công lớn... Thế mà ở ta vẫn có một số người lúc thì nói “4 Tân đại phát minh”, lúc thì nói “Đuổi và vượt [Mỹ] toàn diện”, trở thành “nhất thế giới”... Nếu TQ cho rằng mình có thể sớm thay thế Mỹ, trở thành quốc gia dẫn đầu KHKT thế giới thì đó chỉ là sự tự lừa dối”.*

THẾ GIỚI NHẬN DIỆN TQ: CHÂN DUNG CƯỜNG QUỐC MỚI NỔI

12

➤ Chơi không đẹp:

- *Cạnh tranh không lành mạnh.* Tỷ giá hối đoái, DNNN, đấu thầu.
- *Không đáng tin cậy:* hàng giả, ngoại giao “bẫy nợ”, đe dọa, bạo lực.
- *Cường quốc thiếu trách nhiệm:* gây mất ổn định, ít tôn trọng luật lệ quốc tế

➤ **Mối đe dọa lớn nhất:** Tham vọng bành trướng, vượt Mỹ và thay Mỹ lãnh đạo thế giới. **“Phục hưng Trung Hoa” đối đầu “Nước Mỹ vĩ đại trở lại”**

- *Thực chất OBOR và “Made in China 2025”.*
- *Chia rẽ ASEAN, tranh chấp biển với Nhật Bản, Hàn Quốc, độc chiếm Biển Đông.*

➤ **Ảo tưởng 40 năm của Mỹ (Phương Tây):** KTTT-mở cửa có thể “dân chủ hóa” TQ. Nhưng TQ vẫn là TQ – chuyên chế, độc tài, đàn áp tôn giáo, dân tộc. Giá trị Phương Tây VS. giá trị phương Đông.

KHỞI ĐỘNG CHIẾN TRANH: MỸ THỬ ĐÒN

- 4/2016, khởi xướng điều tra chống lẩn tránh thuế, chống bán phá giá, chống trợ cấp đối với các SP sắt thép, kim loại NK vào Mỹ
- **3/2016: trừng phạt ZTE, buộc ZTE nhận tội.**
- 8/2017, mở cuộc điều tra các chính sách, biện pháp của Trung Quốc về sở hữu trí tuệ và chuyển giao công nghệ
- **22/3/2018, áp thuế NK hầu hết các quốc gia với mức thuế 25% và 10% đối với sản phẩm thép và nhôm**
- **4/2018: Tái trừng phạt ZTE nặng hơn do tái phạm.**
- **Thái độ TQ: Cơ bản “mặc kệ”**

CHIẾN TRANH: MỸ RA ĐÒN, TQ TRẢ ĐÒN

- **06/7/2018**, Mỹ áp thuế 25% đối với gói hàng hóa trị giá 34 tỷ USD NK từ TQ.
  - **23/8/2018**, Mỹ áp thuế 25% lên gói hàng hóa trị giá 16 tỷ USD NK từ TQ.
  - **17/9/2018**, Mỹ tuyên bố áp thuế NK 10% lên hàng NK từ TQ trị giá 200 tỷ USD. Mức thuế này tăng lên 25% kể từ 01/01/2019
  - **02/4/2018**, TQ tăng thuế NK 15% và 25% với 3 tỷ USD NK từ Mỹ.
  - **06/7/2018**, TQ áp thuế NK bổ sung 25% đối với **34 tỷ USD** NK từ Mỹ.
  - **23/8/2018**, TQ áp thuế 25% gói hàng hóa trị giá **16 tỷ USD** NK từ Mỹ
  - **18/9/2018** TQ tuyên bố áp thuế lên gói hàng hóa NK từ Mỹ trị giá **60 tỷ USD**
- ➔ ➔ TQ hết “đạn”?

“LỜI NGUYỄN NAPOLEON” VÀ THỰC CHẤT XUNG ĐỘT MỸ - TRUNG

- Chiến tranh Thương mại chỉ là khởi điểm – nguyên cớ.
- Thực chất là cuộc đấu giành ngôi vị đứng đầu, chi phối, thống trị, thiết định luật chơi toàn cầu giữa 2 cường quốc lớn nhất. **Đừng để con sư tử mới thức dậy trở thành “Lion King”.**
- *Chiến tranh trong lĩnh vực Công nghiệp – KH-CN*
- *Chiến tranh trong lĩnh vực Tài chính - Tiền tệ*
- ➡➡➡ Kéo dài, không đơn thuần đạt được các thỏa thuận Thương mại.

NGHỆ THUẬT CHIẾN TRANH CỦA TRUMP

- Logic thực dụng: “dĩ bất biến - ứng vạn biến” - tuyên bố khó lường nhưng mục tiêu hành động nhất quán [Nguyên lý “tùy cơ” – “vô chiêu thắng hữu chiêu”]
- Tìm ra điểm yếu trong thế mạnh của TQ
- Quyết chọn thời cơ: tuyên bố chiến tranh khi thế giới nhìn khác (mất niềm tin) về TQ, chính giới Mỹ đồng thuận, đồng minh Mỹ ủng hộ.
- Cách thức tiến hành chiến tranh: khi tình thế chín muồi [dự báo TQ sụp đổ]; thử đòn trước, ra đòn sau; “hư chiêu” – nghệ thuật “tay nắm, tay buông” [NAFTA mới, “tuyên chiến” với EU, NB]
- Chọn tọa độ lan tỏa: thương mại – cơ cấu sản xuất – KHCCN – nợ ngân hàng – TTCK – tỷ giá – dự trữ ngoại tệ - đầu tư nước ngoài

Trung Quốc

**XK sang Mỹ = 4%GDP
và 20% tổng XK**

2016: FDI sang Mỹ 27,5 tỷ US\$
Doanh số bán hàng tại Mỹ
của các Cty TQ 5,7 tỷ US\$

Mỹ

**XK sang TQ = 1%GDP
và 8% tổng XK**

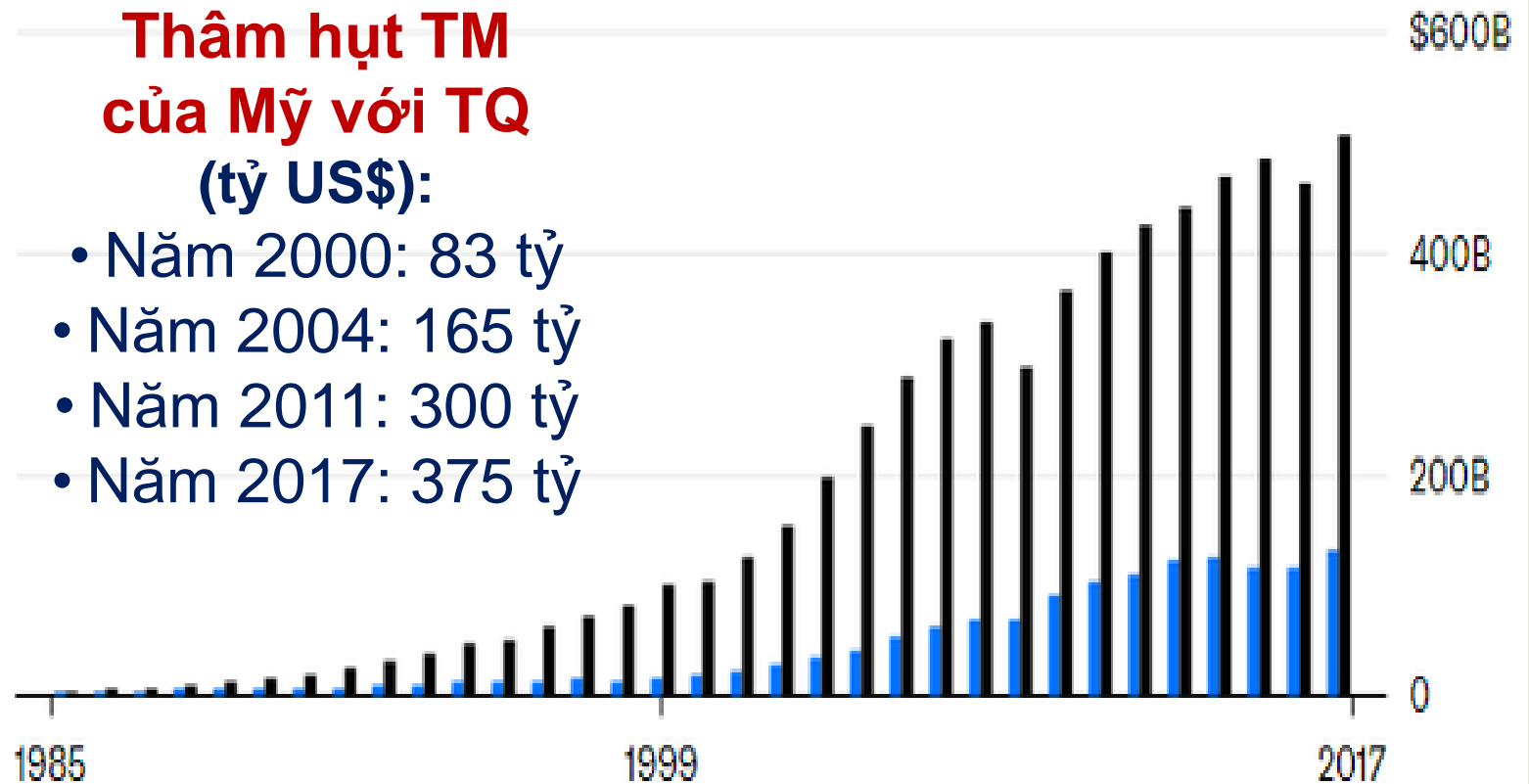
2016: FDI sang TQ 92,5 tỷ US\$
Doanh số bán hàng tại TQ
của các Cty Mỹ 55,2 tỷ US\$

Cán cân thương mại Mỹ - Trung từ năm 1987 đến nay

■ Mỹ XK sang TQ   ■ Mỹ nhập khẩu từ TQ

Thâm hụt TM của Mỹ với TQ (tỷ US\$):

- Năm 2000: 83 tỷ
- Năm 2004: 165 tỷ
- Năm 2011: 300 tỷ
- Năm 2017: 375 tỷ

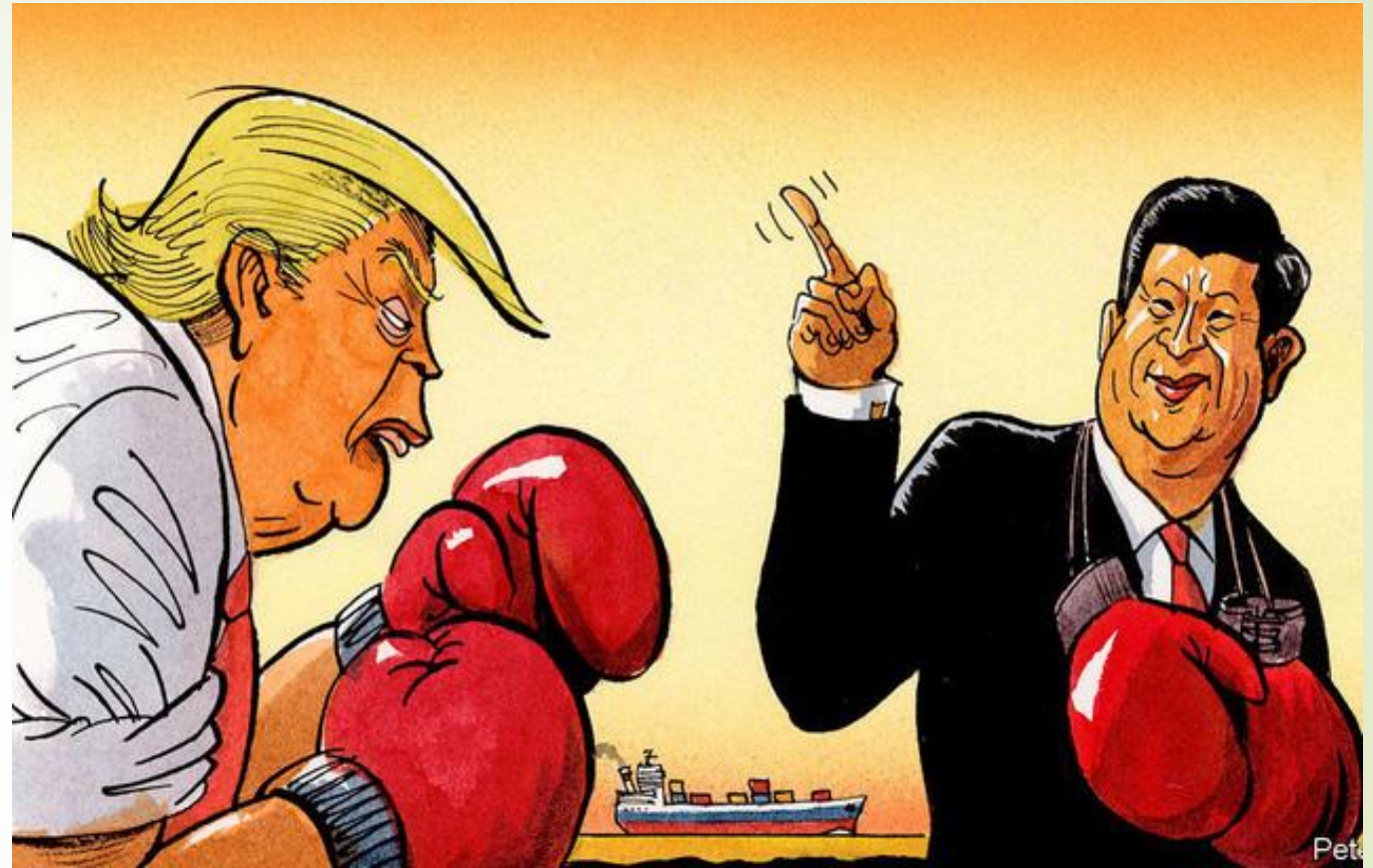
Source: U.S. Bureau of the Census

“BIẾT ĐỊCH”: TÌM ĐIỂM YẾU TRONG THỂ MẠNH

Cả thế giới e ngại trước sức mạnh đang lên và thể mặc cả của TQ. Trump nhìn ra điểm yếu của TQ trên căn bản biết Mỹ đủ mạnh.

- TQ tăng trưởng nhanh → đói tài nguyên, khát năng lượng [→ “bẫy dầu khí”].
- Cơ cấu KT mất cân đối lớn (TK – tiêu dùng, SX – thị trường)
- Hệ thống TC – NH bùng nổ phát triển nhưng yếu kém → vay nợ, vung tiền đầu tư [→ tự rơi vào bẫy nợ].
- Cấu trúc thể chế: Chậm thị trường - dân chủ: ít công khai, minh bạch; nhiều tham nhũng, hối lộ; nhanh phân hóa giàu nghèo.
- Hệ lụy môi trường và hủy hoại các cơ sở tăng trưởng dài hạn
- Cờn thường luật lệ quốc tế. Gây xung đột, ngoại giao “bẫy nợ”: đánh mất niềm tin và sự ủng hộ, làm hỏng hình ảnh quốc gia.

- Dự báo của Minxin Pei, D. Shambaugh, A. Nathan, P. Krugman, R. Kaplan: kinh tế TQ có vấn đề nghiêm trọng, xu hướng suy sụp, chưa biết khi nào sụp đổ. Chiến tranh TM là dấu hiệu

Xu hướng “thoát Trung” - Ba sự kiện lớn:

- Hoà đàm Mỹ - Triều; Hàn – Triều: Triều Tiên thoát Trung
- Chiến tranh Thương mại: Mỹ thoát Trung
- Trí tuệ Mahathir: Đông Nam Á thoát Trung

TÁC ĐỘNG VÀ HỆ LỤY CỦA CHIẾN TRANH THƯƠNG MẠI. VẤN ĐỀ CỦA VIỆT NAM

HỆ LỤY KHÔN LƯỜNG

- Hai siêu cường đánh nhau. Hậu quả toàn cầu – thời đại, chắc chắn rất lớn, rất nghiêm trọng và sâu sắc. Thiệt hại sẽ lớn nhưng cơ hội xoay chuyển thời cuộc cũng rất lớn.

Ba cấp độ mục tiêu – kết cục:

- Dài hạn, chiến lược: TQ phải suy yếu, phải thay đổi hệ thống.
- Trung hạn: TQ phải tuân thủ luật chơi thế giới; động lực suy giảm, điều chỉnh cơ cấu kinh tế
- Ngắn hạn: cân bằng thương mại thế giới + các tổn thất thương mại, đầu tư, chứng khoán. Cảnh báo nguy cơ: khủng hoảng, thậm chí sụp đổ.
- Thế giới tùy theo quan hệ với Mỹ và TQ, nương vào xu thế đó mà tính. Không chỉ thua thiệt. Mất cho nước này, DN này là cơ hội cho nước khác, DN khác. Có cơ hội hưởng lợi lớn và khả năng bứt lên nhanh.

HỆ LỤY KHÔN LƯỜNG

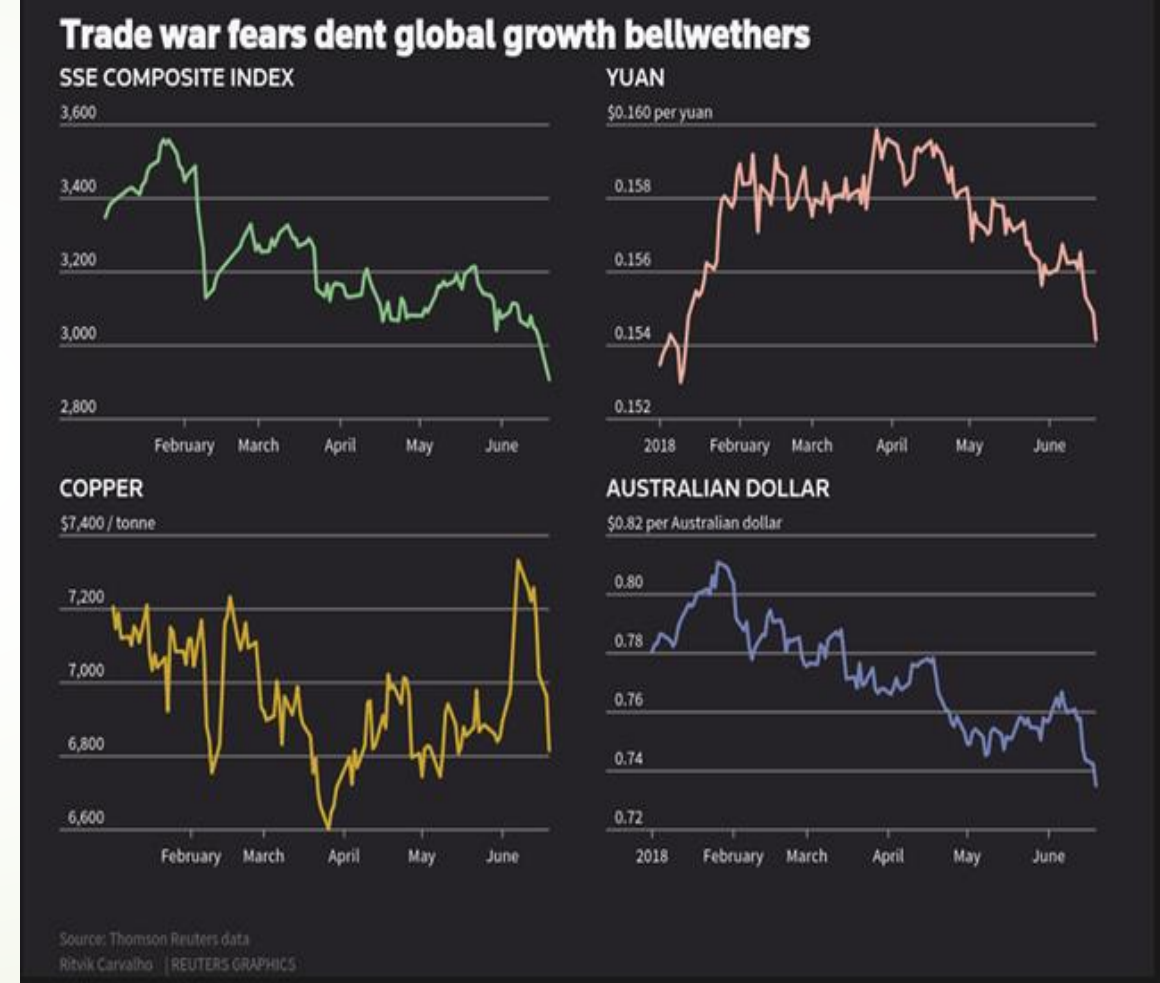
22

- Xu hướng chung: chuyển lợi ích và cơ hội từ TQ sang nước khác. Mỹ không thể “ăn” hết. Nguy cơ khủng hoảng.
- Tác động thương mại: lập lại cân bằng, Trung Quốc mở cửa thị trường hơn.
- Tác động sản xuất – dịch chuyển cơ cấu nhưng theo chuỗi SX. Hệ lụy cho châu Á.
- Tác động TC – TT (tỷ giá hối đoái, chứng khoán// xu thế đầu cơ, nợ)
- Tác động đầu tư: dịch chuyển từ TQ về Mỹ và sang nước khác.
- Cục diện thay đổi. Luật chơi “công bằng”, minh bạch được thiết lập lại

- TTCK TQ 9 tháng đầu năm mất 3.000 tỷ \$US giá trị vốn hóa
- NDT mất giá 9%. Dự trữ ngoại tệ còn hơn 3.000 tỷ \$US
- Vốn chảy khỏi TQ và các nền kinh tế mới nổi (Mỹ thắt chặt tiền tệ 3 năm)
- “Khi xảy ra chiến tranh TM toàn diện, châu Á có khả năng rơi vào tình trạng thoái vốn hỗn loạn, bất ổn TC, nhất là ở những nước có nợ nước ngoài cao”
- Từ đầu năm đến nay, rupiah của Indonesia giảm 7,8%, đồng Peso của Argentina mất giá 108%; tháng 8/2018, đồng Lira Thổ Nhĩ Kỳ mất giá 25%; đồng Rand Nam Phi mất 10%.

CHIẾN TRANH THƯƠNG MẠI: TÁC ĐỘNG KHÔN LƯỜNG

23

TRUNG QUỐC LO NGẠI

24

- 10/2018: BCT TQ thừa nhận các DN nước này đang đối mặt với *"rất nhiều khó khăn và rủi ro đã tồn tại và tích tụ trong một thời gian dài"*.

*"Chúng ta cần tập trung chú ý đến tình trạng này, và chuẩn bị sẵn sàng để có phản ứng kịp thời. Chúng ta cần tăng cường cải cách và mở cửa, tập trung vào những vấn đề cốt lõi và tìm ra giải pháp mục tiêu... **Chúng ta cần giải quyết vấn đề của mình, sau đó mới tìm đường hướng phát triển chất lượng cao"***

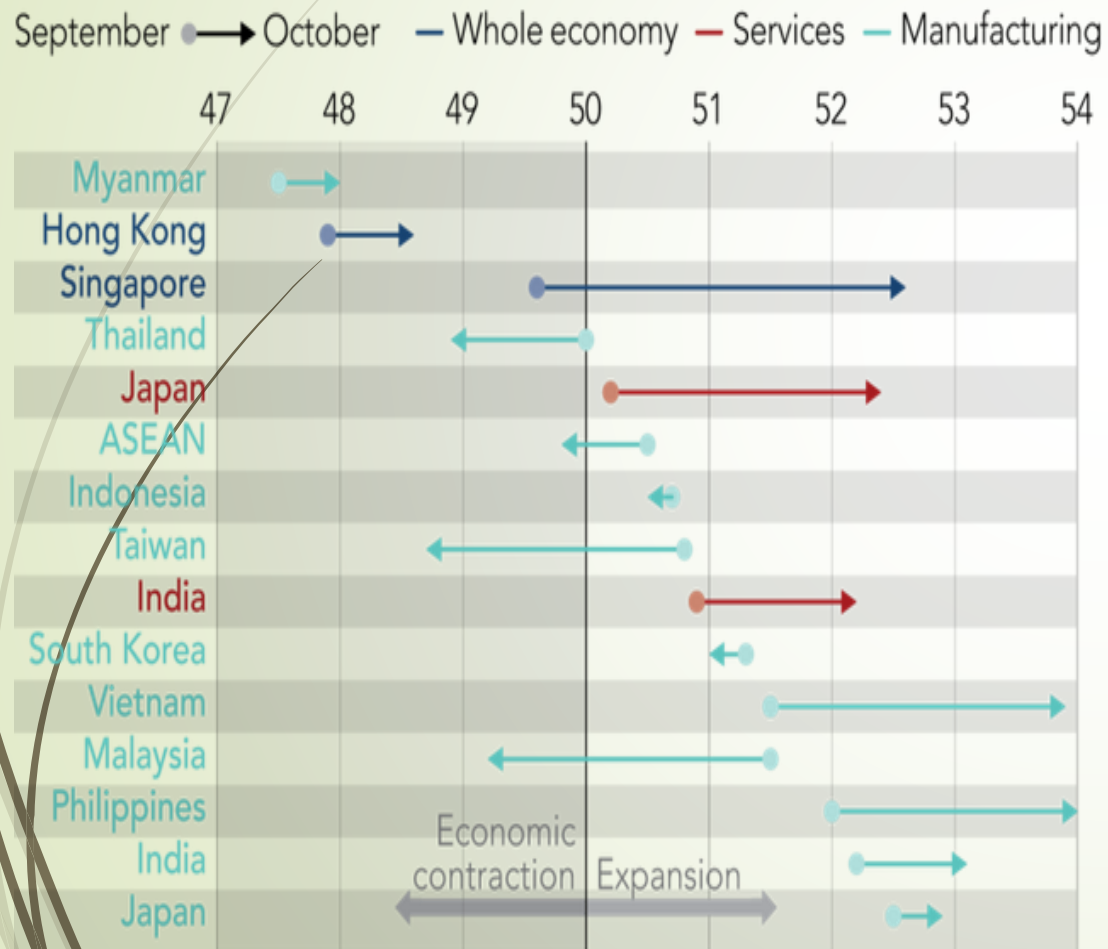
- Nhiều chuyên gia: lãnh đạo TQ đã thay đổi quan điểm về triển vọng phát triển kinh tế của TQ, đang chuẩn bị tinh thần đương đầu với những hậu quả tiềm tàng của cuộc chiến thương mại với Mỹ: *"Lần này, họ không còn khẳng định nền kinh tế TQ 'ổn định và đang trên đà phát triển tốt' nữa"*.
- Lãnh đạo TQ quyết định tiếp tục áp dụng *"chính sách tài khóa chủ động và chính sách tiền tệ thận trọng"*, nhấn mạnh nhu cầu *"ổn định"* việc làm, tài chính, vốn nước ngoài, các khoản đầu tư và kỳ vọng của họ về nền kinh tế.

CHÂU Á THĂNG GIÁNG

25

Nikkei Purchasing Managers' Index

- Chỉ số PMI tháng 10 của 7 quốc gia ASEAN thu hẹp kể từ 12/2017, đạt 49,8 điểm - thấp nhất từ 7/2017 - là dấu hiệu suy giảm tốc độ tăng trưởng sắp tới.
- Singapore, trung tâm chế tạo chất bán dẫn của châu Á, giảm mạnh nhất với chỉ số PMI đạt 43,3 điểm tháng 10 (so 48 điểm tháng 9).
- Hai nước khác có PMI sụt giảm là Thái Lan, từ 50 điểm xuống 48,9 điểm và Malaysia từ 51,5 xuống 49,2 điểm.
- VN: chỉ số PMI tháng 10 tăng từ 51,5 lên 53,9 điểm, số lượng đơn hàng XK mới tăng 3 tháng liên tiếp.
- PMI của Philippines cũng tăng đạt 54 điểm vào tháng 10 (so 52 điểm tháng 9)

NGUYÊN NHÂN KINH TẾ VN “KHỞI SẮC”

- Thứ nhất, lượng đơn đặt hàng mới tăng đáng kể.
- Thứ hai, lượng việc làm tăng mạnh, tăng tháng thứ 31 liên tiếp và đạt mức tăng cao nhất kể từ tháng 7.
- Thứ ba, nguyên vật liệu và bán thành phẩm gia tăng mạnh.
- Thứ tư, lượng hàng tồn kho đầu vào tăng đáng kể trong tháng 10, nhanh nhất trong gần ba năm rưỡi.
- Thứ năm, tốc độ tăng chi phí đầu vào giảm, đạt mức yếu nhất trong 15 tháng.

“TRÂU - BÒ HÚC NHAU”: TÁC ĐỘNG ĐẾN VN

- Tác động mạnh, rất mạnh. Do Mỹ - Trung là 2 đối tác thương mại lớn nhất của VN ở cả 2 chiều (xuất siêu lớn sang Mỹ, nhập siêu lớn từ Trung Quốc + buôn lậu + 30 tỷ US\$ tiểu ngạch, buôn lậu)
- VN lâm vào thế lưỡng nan: Xu hướng tác động - cả tích cực và tiêu cực - đều rất mạnh. Khả năng tạo đột phá rất lớn cho VN.
- Thế “mặc cả” để giải quyết các vấn đề “bị o ép” tăng lên: biển Đông, các ách tắc đầu tư (đường sắt trên cao, mua BĐS chui), giảm dần lệ thuộc thương mại
- Tỷ giá hối đoái: tình thế lưỡng nan, khó khăn chiến lược kéo dài của Việt Nam. Xu hướng VNĐ mạnh lên. 11 tháng, VNĐ tăng giá 7% so với NDT. Nguy cơ rơi vào vòng xoáy tỷ giá giữa 2 nền kinh tế lớn nhất thế giới.
- Dịch chuyển đầu tư từ Trung Quốc: tác động hai mặt
- Nhưng tổng quát: Khó lường, chưa thể lường hết tác động

TÁC ĐỘNG ĐẾN VIỆT NAM

- **Nhập khẩu hưởng lợi, xuất khẩu gặp khó**
- Nếu NDT tiếp tục mất giá, các ngành thủy sản, phân bón, sắt thép, nhựa, cao su... sẽ gặp bất lợi vì giá trị XK sang TQ sẽ giảm trong khi giá trị NK tăng và phải cạnh tranh với hàng giá rẻ TQ tại thị trường nội địa.
- Ngành dệt may, ô tô, dược phẩm... của VN sẽ được hưởng lợi vì giá đầu vào giảm.
- 5/2018, Mỹ áp thuế chống bán phá giá 199,76% và trợ giá 256,44% đối với thép cán nguội NK từ VN nhưng sử dụng vật liệu từ TQ. Tỷ lệ với thép chống gỉ là 199,43% và 39,05%. Thuế tăng chắc chắn tác động đến ngành thép Việt Nam, nhưng các công ty thép trong nước vẫn lạc quan sẽ không ảnh hưởng quá lớn đến tình hình kinh tế chung.
- **Lệnh cấm vận gây họa: nhà máy nhiệt điện Long Phú (cấm vận Nga)**

TÁC ĐỘNG ĐẾN VIỆT NAM

29

Tác động tiêu cực: Do kinh tế VN có mức độ lệ thuộc thị trường Mỹ - TQ cao, trong khi thực lực DN và năng lực cạnh tranh quốc gia yếu.

Thứ nhất, VN có thể trở thành bãi rác công nghệ lạc hậu của TQ đang bị đào thải, gây ô nhiễm môi trường [các nhà máy điện - than (Vĩnh Tân) và các nhà máy luyện thép (Formosa)].

Thứ hai, nguy cơ VN trở thành sân sau của TQ, tiếp tay cho DN TQ tránh thuế NK vào Mỹ b[đán nhãn "made in Vietnam"].

Thứ ba, VN "giỏi" học kinh nghiệm xấu (của Trung Quốc) nhưng ít học được kinh nghiệm tốt của họ.

➔ Tác động tích cực:

+ Mua đầu vào và hàng tiêu dùng giá rẻ, tăng sức cạnh tranh

+ Hút đầu tư từ TQ và từ ngoài TQ (công thức TQ+1) ➔ tạo khả năng thay đổi chiến lược thu hút đầu tư nước ngoài (lựa chọn "đại bàng"),

+ Chuyển hướng thương mại: đẩy mạnh XK sang Mỹ và các thị trường ngoài TQ

VIỆT NAM: SẼ ỔN?

30

- Căng thẳng thương mại Mỹ - Trung leo thang khiến nhiều công ty phải xem xét lại chuỗi cung ứng của họ.
- Daniel Wong, nguyên CEO của Longview Fibere: “Chiến tranh TM TQ - Mỹ sẽ có lợi cho Việt Nam”. “Trên thực tế, bản thân VN đang phát triển với tốc độ nhanh và ngay cả khi không có chiến tranh TM, Việt Nam vẫn sẽ tiến lên”.
- “Trong bối cảnh đối đầu TM, ngày càng nhiều DN đang sở hữu nhà máy tại TQ nghĩ đến tương lai, đặc biệt với thị trường hàng đầu như Mỹ.

CƠ HỘI LỚN, THÁCH THỨC LỚN

Cơ hội:

Thoát khỏi lệ thuộc – hội nhập đẳng cấp là 2 nhiệm vụ chiến lược xuyên suốt hàng đầu.

- Cơ hội “thoát Trung” = “thoát ta”,
- Cơ hội giành lại lãnh thổ, lãnh hải bị TQ chiếm lâu năm
- Cơ hội giảm nhập siêu, chuyển hướng kinh tế
- Cơ hội chuyển hướng đầu tư và thu hút vốn

Thách thức

- Lực lượng DNN Việt quá yếu, chưa thành lực lượng, chưa có trụ cột
- Thể chế “cũ” vẫn lấn át, kém hiệu lực, môi trường kinh doanh kém phẳng .
- Cơ cấu kinh tế trì trệ nhiều năm
- Nguồn nhân lực kém phát triển. Nhân lực bộ máy yếu kém
- Hạ tầng cứng – mềm đều yếu

CHIẾN TRANH TM MỸ-TRUNG SỚM KẾT THÚC?

32

- Khó đoán: Tổ hợp “bất thường” của Trump và “khó lường” của TQ
- Chiến tranh chỉ chấm dứt khi Mỹ đạt mục tiêu ➡ cách tiếp cận nhất quán của Trump: chiến tranh sẽ còn mở rộng và kéo dài, gia tang khốc liệt
- VN chịu tác động tiêu cực mạnh nhưng khả năng chống chịu đã tốt hơn. Nền KT đang được điều hành tốt thông qua các đợt điều chỉnh NH, TTCK.
- VN: i) không lóa mắt trước các cơ hội dễ; ii) tiếp tục đẩy mạnh cải cách (đột phá, CM CN4.0), iii) vấn đề tiền tệ (tỷ giá, giao dịch NDT ở biên giới); iv) tận dụng cơ hội để đẩy mạnh thương mại chính ngạch, hạn chế tiểu ngạch và buôn lậu